

<https://www.printo.it/pediatric-rheumatology/CZ/intro>

Syndrom Chronické Bolesti

Verze č 2016

2. Syndrom generalizované chronické bolesti (dříve nazývaný syndrom juvenilní fibromyalgie)

2.1 Co je to?

Fibromyalgie patří do skupiny syndromů amplifikované muskuloskeletální bolesti. Je to stav charakterizovaný dlouhodobou bolestí svalů a kloubů postihující nejenom horní a dolní končetiny, ale i záda, břicho, hrudník, šíji a čelisti trvající alespoň 3 měsíce. Obvykle se přidružují další potíže o měnlivé intenzitě, jako jsou poruchy spánku, únava, potíže s intelektuálním výkonem, jako je udržení pozornosti, řešení problémů, racionální uvažování a paměť.

2.2 O jak časté onemocnění se jedná?

Fibromyalgie postihuje častěji dospělé pacienty. V pediatrii je popisována především u dospívajících s frekvencí okolo 1%. Ženy jsou postiženy častěji než muži. Děti s tímto onemocněním mají mnoho příznaků podobných jako u pacientů se syndromem komplexní regionální bolesti.

2.3 Jaké jsou typické klinické příznaky?

Pacienti udávají difuzní bolest končetin, i když intenzita a závažnost bolesti se může lišit dítě od dítěte. Bolest může postihnout kteroukoliv část těla (horní a dolní končetiny, záda, břicho, hrudník, krk a čelist). Děti s těmito obtížemi mají často poruchy spánku, pocit nedostatečného odpočinku i po dostatečně dlouhém spaní. Dalším problémem je u nich výrazná únava, doprovázená sníženou fyzickou výkonností.

Pacienti s fibromyalgií často udávají bolesti hlavy, otoky končetin (jedná se o pocit otoku, který většinou není vidět), necitlivost a někdy modravé zabarvení prstů. Tyto projevy vyvolávají úzkost, deprese a často i velké absence ve škole.

2.4 Jak se určí diagnóza?

Diagnóza je stanovena na základě přítomnosti typických projevů: bolest alespoň ve 3 oblastech těla trvající alespoň 3 měsíce bez prokázané příčiny spolu s různou mírou únavy, pocitem nevyspání a poruchami rozumových schopností (pozornost, učení, logické uvažování, paměť, schopnost rozhodovat se a řešit problémy). U mnoha pacientů jsou přítomny na dotyk bolestivé body na určitých místech těla, tzv. fibromyalgické body.

2.5 Jaká je terapie?

Důležitým výchozím momentem úspěšné léčby je pochopení povahy tohoto onemocnění a tím i snížení míry úzkosti. Bolest je tak velká, že je těžké přijmout skutečnost, že se nejedná o závažné organické onemocnění a že nedochází k žádnému poškození kloubů.

Nejdůležitějším a nejúčinnějším přístupem je intenzivní kardiovaskulární fitness treninkový program, kde je plavání nejlepším typem cvičení. Druhým krokem je začít s kognitivně-behaviorální terapií individuálně nebo ve skupině. Některé děti navíc potřebují i medikaci, zejména k úpravě kvality spánku.

2.6 Jaká je prognóza?

Plné uzdravení vyžaduje značné úsilí ze strany pacienta a nezbytnou podporu rodiny. Obecně platí, že prognóza je mnohem lepší u dětí než u dospělých a většina se zotaví. Spolupráce při cvičebním programu je však naprosto nezbytná. Dospívajícím by zároveň měla být poskytnuta psychologická podpora a v případě potřeby i medikace na zlepšení úzkosti a deprese.